

مؤسسه شیعه‌شناسی

گزارشی از مطالعات

اسلام‌شناسی و شیعه‌شناسی در دانشگاه منچستر

▪ نام کشور: انگلستان

▪ آدرس پایگاه اینترنتی: www.mmu.ac.uk

▪ آدرس پست الکترونیک: webmaster@mmu.ac.uk

- بخش اسلام‌شناسی دارد: بلی خیر
- مطالعات شیعه‌شناختی دارد: بلی خیر
- دوره‌های آموزشی دارد: بلی خیر
- بخش آموزشی در چه مقطعی است:
- کارشناسی کارشناسی ارشد دکترا غیره
- بخش پژوهشی دارد: بلی خیر
- مجله دارد: بلی خیر
- کنفرانس، سمینار و کارگاه تحقیق دارد: بلی خیر

اساتید برجسته: امیر باریک، انوار الاسلام

■ مواد درسی دوره‌های آموزش و سطوح آنها:

در گذشته، اسلام اغلب به عنوان يك دين ساده و منفرد دوره میانه تصور می‌شد لیکن با تحقیقات معاصر و نوآوری‌هایی که مسلمانان ارائه دادند ماهیت غنی و پیچیده هویت مسلمانان و سنن اسلامی به منصفه ظهور رسید. بعلاوه، هم اکنون اگر چه مسلمانان دارای جمعیت اندکی در اروپا و به خصوص انگلستان هستند ولی حضور مهم و برجسته‌ای دارند.

اهداف دروس اسلامی در دانشگاه منچستر عبارتند از:

- ۱- یادگیری تاریخ و سنن اسلام
  - ۲- بررسی جایگاه مسلمانان در غرب
  - ۳- بررسی نقاط ضعف و قوت در روابط اسلام و غرب
- همچنین علاوه بر ایجاد فرصت برای ارتقاء سطح آکادمیک، دانشجویان قادر خواهند بود که سطح دانش و آموخته خود را در موارد ذیل گسترش دهند:
- فرهنگ و تمدن اسلامی
  - اسلام و پیروان آن
  - زندگی و ارزش‌های موجود در جوامع مسلمان انگلستان
  - زبان‌های اصلی اسلام: عربی و فارسی

مقطع تحصیلات اسلامی‌شناسی

کارشناسی (در دو بخش ۱۲۰ واحدی)

مدت زمان هر بخش ۲ سال است که یازده هفته از ساعت ۱۸ تا ۲۱ کلاسها برگزار می‌شود و انتظار می‌رود ۷۰ درصد شرکت‌کنندگان در این دروس، بتوانند با موفقیت تحصیلات خود را به اتمام برسانند. متد آموزشی به صورت برگزاری سمینار، مباحث گروهی، میزگرد و سخنرانی است که از وسایل ارتباط جمعی، ویدئو، جزوات آموزشی و... نیز بهره برده می‌شود. بر اساس نیاز دانشجویان شهریه نیز پرداخت خواهد شد.

دروس در دو بخش CertHe در دو سال و DipHe در دو سال به شرح ذیل ارائه می‌شود:

CertHE

سال اول

- ۱- نقشه اسلام
- ۲- اصول دین
- ۳- مسائل اجتماعی در میان جمعیت مسلمان انگلستان
- ۴- بررسی اسلام اولیه
- ۵- مطالعه جوامع مسلمان غیر عرب
- ۶- تمدن جهان اسلام

CertHE

سال دوم

- ۷- مسلمانان انگلستان
- ۸- الهیات اسلامی
- ۹- تاریخ منطقه‌ای
- ۱۰- سیاست جاری جهان اسلام

DipHE

سال اول

- ۱- حقوق اسلامی (فقه)
- ۲- تصوف
- ۳- تشیع
- ۴- زبان‌های عربی و فارسی (هر هفته یک ساعت)

DipHE

سال دوم

- ۵- تاریخ صدر اسلام
- ۶- اسلام و غرب
- ۷- مسلمانان در بریتانیا
- ۸- زبان‌های اسلامی عربی و فارسی

■ نام موضوعات و پروژه‌های تحقیقی:

۱. تأثیر اسلام در توسعه شکل‌های معماری بین سال‌های ۶۱۰ تا ۱۱۷۰: محقق: عبدالله عمر، ناظر علمی: دکتر اسلام
۲. بیزانتین، مسیحیت شرقی و اسلام: نویسنده: پرفسور لوسی آن هانت (۱۹۹۷)
۳. ظهور (پدیده) چند ملیتی در میان پناهندگان ایرانی در منچستر: محقق: منصور پورمهدی

نام اساتید, محققان و آدرس آنها:

۱. امیر باریک, استاد مطالعات علوم اسلامی, تاریخ و ادبیات فارسی, فارغ التحصیل دانشگاه تهران ۱۹۷۲ و دانشگاه منچستر ۱۹۸۴, از تحقیقات وی می‌توان به تاریخ سیاست و اجتماع در ایران از زمان صفوی در قرن ۱۶ و همچنین ظهور شیعه در ایران نام برد. وی تحقیقاتی چند در مورد ایران و شیعه دارد. پست الکترونیک: a.barik@mmu.ac.uk
۲. دکتر محمد انوار الاسلام, پست الکترونیک: a.islam@mmu.ac.uk

■ برنامه‌های کنفرانس - سمینار و کارگاه تحقیق:

سمینار آزاد مطالعات اسلامی

بخش مطالعات اسلام و خاورمیانه دانشگاه منچستر، یک سلسله از مباحث عمومی اسلام را برگزار می‌کند. شرکت در این جلسات برای عموم آزاد بوده و در ساختمان جفری مانتون این دانشکده بین ساعات ۱۹ لغایت ۲۱ برگزار می‌شود. برای اطلاعات بیشتر با آقای امیر باریک به آدرس پست الکترونیک زیر تماس بگیرید: a.barik@mmu.ac.uk

سمینارهای برگزار شده در سال ۲۰۰۲ به شرح ذیل است. ضمناً برای بررسی سمینارهای برگزار شده در سال ۲۰۰۰ و ۲۰۰۱، تاریخ، عناوین و سخنرانان آنها به جزوه اصلی مراجعه فرمایید.

- سه شنبه، ۲۲ ژانویه ۲۰۰۲، سخنرانی: دکتر علی انصاری، عنوان: میراث مصدق در سیاست ایران
- دوشنبه، ۱۸ فوریه ۲۰۰۲، سخنران: پرفسور لرد بیخوا پارخ، عنوان: توافق یا تخالف: آینده جامعه چند ملیتی در انگلستان
- سه شنبه، ۷ مارس ۲۰۰۲، پناهندگان از جهان اسلام: پناهندگان سیاسی مذهبی/سیاسی یا مهاجرین اقتصادی؟
- چهارشنبه، ۲۴ آوریل ۲۰۰۲، میزگرد آینده اورشلیم

اساتیدی که در این سمینارها و میزگردها از سال ۲۰۰۰ تا کنون شرکت کرده‌اند:
دکتر عبدالجلیل ساجد، دکتر نور مصلحه، دکتر شان مک لوگین، دکتر باقر المختار، پرفسور یورگن نیلسن، دکتر زکی بدای، دکتر محمد انوار الاسلام